

[Hauch.]

syn til Varemængder, dels med Hensyn til Priser. Dette var meget uheldigt for et Land som Danmark, hvis Befolkning havde vænnet sig til at styre deres egne Sager, ogsaa med Hensyn til Afsætningen af deres Produktion — jeg tænker her i første Række paa Landbruget. Der blev gjort Forsøg paa at begrænse Hemmeligholdelsessystemet saa stærkt som muligt, men jeg tør jo ikke sige, at det i særlig høj Grad lykkedes. Aarsagerne hertil skal jeg ikke fordybe mig i, men en Kendsgerning er det, at netop de Aftaler, som har mest Betydning for os, er truffet saadan, at Befolkningen ikke kan faa nogen Besked om deres Indhold, og at ikke engang Rigsdagen kan faa Besked derom.

Jeg forstaaer meget vel, at det for Rigsdagen ikke er særlig behageligt at godkende en Overenskomst som den, der er Tale om her, uden at man er i Stand til at sætte sig ind i, hvad denne Overenskomst økonomisk og erhvervsmæssigt spænder over, og hvad vore Overenskomster med Udlandet i det hele taget spænder over. Baade af Hensyn til den almindelige Befolkning og Rigsdagen vilde jeg derfor meget ønske, at vi kunde blive fri for det i Fremtiden. Jeg har dog ikke megen Tro paa, at det vil kunne lykkes, for saa vidt angaar Samhandelen med Tyskland i hvert Fald i de nærmest kommende Aar. Under Hensyn hertil er det givet, at Enkeltheder vedrørende saadanne handelspolitiske Aftaler ikke kan omtales offentligt. Det maa derfor ogsaa siges at være meget ønskeligt, at Rigsdagen gennem et Udvalg faar Lejlighed til at skaffe sig alle de Oplysninger, som man er i Stand til at faa, og jeg skal ved Forhandlingens Slutning tillade mig at stille Forslag om, at der nedsættes et saadant, hurtigt arbejdende Udvalg.

Med Hensyn til selve Overenskomsten gjorde den højtærede Udenrigsminister den Bemærkning, at der her var Tale om en Udvidelse af Samhandelen mellem Danmark og Tyskland, en Udvidelse, der betød ikke saa ganske lidt for Landbruget. Deri er jeg ganske enig med den højtærede Udenrigsminister. Men den højtærede Udenrigsminister tilføjede, at selv om denne Overenskomst var 3-aarig, maatte Befolkningen være opmærksom paa, at der ikke var Tale om uforandrede Kontingenter i de 3 Aar, men at Afsætningen muligvis vilde gaa ned for visse af disse Landbrugsprodukters Vedkommende. Det er rigtigt. Ministeren benyttede Lejligheden til at anføre, at det vilde være letsindigt at stole paa, at fordi

der nu var opnaaet en Forbedring her, saa vilde denne Forbedring kunne holde sig. Jeg skal erkende, at det ikke vilde være forstandigt.

Det kunde heller aldrig falde mig ind at paastaa, at der nu var Muligheder for ubegrænset Afsætning af Landbrugsproduktion sydpaa. Forholdene er saa ejendommeligt usikre paa det økonomiske Omraade, at man ikke kan vide, hvordan de vil udvikle sig, men det forekommer mig rigtig nok, at den højtærede Udenrigsminister her var mere forsigtig end strengt taget paa krævet. Man kommer dog ikke uden om den Kendsgerning, at Tyskland ganske officielt og aabent har givet Udtryk for sit Ønske om at føre en Landbrugspolitik, som vil sætte det i Stand til i Fremtiden i større Udstrækning, end Tilfældet var for Aar siden, at handle med dets Nabolande. I denne Forbindelse vil jeg ikke undlade at henvise til, at den tyske Landbrugs- og Ernæringsminister, Darré, i en stor Tale, han holdt paa et Bondemøde i Goslar i November Maaned, netop stærkt fremhævede dette, at man inden for det tyske Landbrug maatte til at tage nye Opgaver op, som vilde svække de almindelige Selvforsyningsbestrebelselser med Hensyn til Fødemidler, idet man fra tysk Side agtede at optage Spørgsmaalet om Dyrkningen af Olieplanter og Spindeplanter i langt større Udstrækning end hidtil. Jeg nævner dette som en Kendsgerning, der ikke kan give Anledning til at tro, at der skulde være nogen overhængende Fare for, at de allernærmeste Aar skulde formindske vore Salgsmuligheder til Tyskland.

Den højtærede Udenrigsminister gjorde endvidere en Bemærkning om Landbrugsproduktionens Størrelse i det Aar, vi nu er inde i, men det forekommer mig, at den højtærede Udenrigsminister glemte at anføre et Moment, som, naar det kommer til Stykket, er det eneste betydende Moment. Den højtærede Udenrigsminister henviste til, at der som Følge af de øgede Salgsmuligheder for dansk Landbrugsproduktion i Tyskland var opstaaet en vis Optimisme, som gav sig Udtryk i en større Produktion i det Aar, vi nu befinder os i. Det er muligt, det kan være en af Grundene dertil, men den væsentligste Grund til, at man her i Landet kan paaregne en større Produktion i det Aar, hvori vi befinder os, end Aaret i Forvejen, er ganske afgjort sidste Aars meget betydelige Avl, navnlig sammenlignet med Aaret forud.

Angaaende den Overenskomst, der her foreligger til Behandling i det høje Lands- ting, skal jeg sige, at ganske vist deles